

JN STANDARDI 2007

Pri posameznih standardih je možno točke pridobiti ali izgubiti. Pri standardih, ki vsebujejo več opisov, vsak opis prinese določeno število točk.

Primer:

7a	Shramba je primerno locirana, je čista, živila so smiselno in praktično razporejena.	3*5	

Skupno število točk je tu 15. Če je shramba primerno locirana, dobijo 5 točk; če je zraven še čista, dobijo še 5 točk ... itd.

	LOKACIJA	+	-
1	Taborni prostor je na primerni lokaciji. Podtalnica in druga (pitna) voda zaradi dejavnosti na taboru ni ogrožena.	2*5	
2	Taborni prostor je dostopen za vozila – omogočen je dovoz ali dostop v neposredno bližino po cesti ali poti. ¹	5	
3	Domačini se pritožujejo nad hrupom. ²		- 5
	TABORNI PROSTOR ³		
4a	Taborni prostor je sicer čist in urejen, vendar se pojavljajo manjši papirčki ali druge smeti ⁴ .		- 5
4b	V okolici tabornega prostora ni smeti.	5	
4c	Taboreči so iz okolice tabornega prostora pobrali smeti.	10	
4d	Taboreči so iz okolice tabornega prostora pobrali večje smeti. ⁵	30	
5a	Kosi travne ruše (v nadaljevanju zaplatice) so bili izkopani (za kurišča, jarke ...) tako, da omogočajo ponovno zasaditev brez neravnin in večjih posledic za travnik.	10	
5b	Zaplatice so primerno ohranjene (zložene in primerno vlažne ter nimajo posledic sončne pripeke).	10	
5c	Zaplatice so sicer umaknjene, vendar niso bile primerno odstranjene – razsuti kosi, premajhne zaplate, nepravilni rezi. Posledično bo obnovitev še mogoča, vendar ne bo brez škode.		- 10
5d	Zaplatice so sicer zložene, vendar niso vzdrževane (so presuhe ali poteptane (nova beseda: so poteptanke).		- 5*2
5e	Zaplatice NISO bile umaknjene, kurjenje neposredno na ruši.		- 25
6a	Glavno kurišče je oddaljeno od gozda 50 m in od šotorov (ter drugih gorljivih snovi) vsaj 10 m. ⁶	5	
6b	Glavno kurišče je oddaljeno od roba krošnje najbližjega drevesa manj kot 10 m. ⁷		- 5
6c	Taboreči NE upoštevajo visoke požarne nevarnosti in kurijo na odprtem ognju. ⁸		- 15

¹ Prevozna sredstva (avtomobili, kolesa idr.) so parkirani največ 5 m stran od vozišča, dovoljenje za parkiranje je potrebno pridobiti od lastnika prostora (Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Uradni list RS 16/95)).

² Hrup, ki prihaja iz tabora, je težko preverljiv. Posebno opozorilo naj velja za nočne aktivnosti (med 22.00 in 6.00), ki ne smejo biti glasne oz. moteče za vaščane).

³ Pri standardih, ki se navezujejo na travno rušo (zaplatice), se za taborni prostor ali njegove dele, kjer ni trave, standardi in točkovanje prilagodijo.

⁴ Menda ja je jasno, kaj so manjši papirčki in smeti.

⁵ Večje smeti so smeti, pri katerih je za odstranitev potrebna več kot ena oseba. Infrastrukturne naprave (telefonski drogovi, železniški tiri, krmišča ipd.) pustite pri miru, ker ne sodijo med smeti ☺.

⁶ Kurišče je od dreves in šotorov oddaljeno 10 m, od gozda 50 m in 100 m od objektov, kjer se izdelujejo, predelujejo ali skladiščijo požarno nevarne snovi, in večjih naselij ter pomembnih prometnih poti (Uradni list RS 62/95, 5. člen).

⁷ Rob krošnje je navpična projekcija krošnje na tla.

6d	Kurišče NI ustrezno zaščiteno s kamni (ali drugim negorljivimi materiali tako), da se ogenj ne more razširiti. ⁹		- 20
6e	Taboreči kurijo v močnejšem vetru ¹⁰ .		- 5
6f	Taboreči kurijo plastiko ¹¹ in za sežig neprimerne materiale.		- 15
6g	Drva so preblizu (v dosegu) ognja ¹² .		- 10
6h	V okolici kurišča ležijo vnetljivi materiali (suha trava, praprot, listje ipd.).		- 10
6i	Taboreči imajo na dosegu roke pripravljene pripomočke za gašenje (ni nujno, da ravno gasilni aparat).	5	
7a	Shramba je primerno locirana, je čista, živila so smiselno in praktično ¹³ razporejena.	2*5	
7b	V shrambi NE obstajajo police (ali drugi sistemi), ki preprečujejo mravljam in glodavcem ter ostalim živalim dostop do hrane. Hrana NI shranjena le v shrambi, ampak se nahaja tudi v šotorih in drugih neprimernih mestih.		- 10
7c	Posoda NI pomita.		- 5
8a	Jarki so skopani le v primeru, da je travnik na bolj poplavnem območju oz. da tabor poteka v času padavin.	5	
8b	Jarki so neučinkoviti (premajhni oz. preplitki, na nepravilnih mestih – pri šotorih morajo biti vkopani na mestu, kamor odteka voda s strehe šotora).		- 10
	VODA		
9a	Pri pomivanju posode NE odlivajo umazanije in čistil v čistilni filter ¹⁴ (ali vsaj v jamo za organske odpadke).		- 25
9b	Filtri so pojavni ¹⁵ in učinkoviti.	20	
9c	Pri pomivanju uporabljajo okolju prijazna čistilna sredstva – biološko hitro razgradljiva čistila s pH med 5.5 in 8, ki je NAPISAN ¹⁶ na embalaži.	15	
9d	Pri pomivanju posode in ostalem čiščenju uporabljajo zmerno in varčno količino čistilnih sredstev.	10	
9e	Pri pomivanju NE uporabljajo čistilnih sredstev, temveč le naravne odmaščevalce (mivka, pesek, otrobi ...).	40	
9f	Umivanje ali pomivanje s kemikalijami (čistili) poteka neposredno v vodotokih (studenci, reke, potoki ...). ¹⁷		- 20
9g	Če imamo na razpolago vodo iz vodovoda in vodo iz potoka, se za pomivanje in pranje uporablja voda iz potoka.	5	
10	Pri napeljavi pitne vode iz vodovoda napeljava ne dopušča, da bi voda tekla v prazno – cevi so nepoškodovane. Ko vode ne potrebujejo, je pipa zaprta.	5	
11	Oprema in pripomočki so preblizu vodotoka tako, da jih voda lahko odnese.		- 5
	ODPADKI		
12a	Ločeno zbiranje odpadkov NI zagotovljeno (vsaj 5 kategorij: embalaža, steklo, papir, biološki oz. organski odpadki, nevarni odpadki). Kategorije se		- 25

⁸ Odprti ogenj je ogenj, ki ni zavarovan. V primerih, ko je odprt ogenj prepovedan, mora imeti kurišče le eno odprtino za nalaganje. Pri tem standardu je potrebno tudi usklajevanje s pristojnimi organi.

⁹ Kamni morajo biti zloženi en ob drugem ter primerne velikosti.

¹⁰ V nerealnem zakonu v Uradnem listu RS 62/95 piše, da se ne sme kuriti pri hitrosti vetra 6 m/s (kar pomeni zmerno pihanje).

¹¹ Pri sežigu plastike nastajajo kancerogene snovi, ki povzročajo raka. To je le eden izmed razlogov, zakaj se plastike ne sme sežigati.

¹² Drva morajo biti od kurišča oddaljena dvakrat toliko, kolikor meri širina kurišča (v primeru neokroglih kurišč, se upošteva najdaljša širina).

¹³ Praktično ni mišljeno to, da je sladkor na polici nad čajem. ☺

¹⁴ Nekaj predlogov za izdelavo čistilnih filtrov najdete na primer v Skavtskem priročniku Bodi pripravljen ali v knjižici Naš tabor - del narave (ZTS : Ljubljana 1997, str. 56).

¹⁵ Pojavni = inovativni.

¹⁶ Veljajo tudi napisi "nevtralen pH" ipd.

¹⁷ Splakovanje v potokih je dovoljeno, če pri tem v potoke ne odteka večja količina detergenta.

	prilagodijo lokalnim komunalnim zahtevam. ¹⁸		
13b	Smeti v košu so med seboj pomešane in ne ustrezajo oznakam na koših (ločeno zbiranje odpadkov NI izvedeno).		- 20
13c	Odpadkom se zmanjša prostornina, preden se jih vrže v koš (plastenke stisnemo ...). ¹⁹	5	
14a	Koši za ločeno zbiranje odpadkov se nahajajo na dveh priročnih lokacijah. Koši so nedvoumno označeni, za kakšne odpadke so namenjeni.	15	
14b	Taboreči koše praznijo sproti oz. po potrebi.	5	
14c	Organska jama mora biti dovolj velika in globoka. Pri zakrivanju mora biti zgornja plast zemlje debela 20 cm.	5	
14d	Organska jama NI na primerni lokaciji (je preblizu vode, visoka podtalnica ...).		- 10
15	Vsaj polovica vzorčenih baterij od svetilk je takšnih, ki se lahko ponovno polnijo (rechargeable).	20	
16	Taboreči kupujejo izdelke brez odvečne embalaže, v embalaži z možnostjo recikliranja oz. z možnostjo večkratne uporabe (škafle, povratne plastenke, steklenice ...). Večje količine nekega izdelka se kupuje zapakirane v velike embalaže (ena velika konzerva namesto več manjših ipd.).	10	
	SANITARIJE		
17	Pri vzdrževanju ali uporabi skavtsko izkopanih sanitarij uporabljajo kemikalije (apno v primerni količini je sprejemljivo).		- 10
18	Straniščna jama je dovolj velika za število taborečih (1 m ³ za 50 oseb za 14 dni oz. 1,5 l/dan/osebo) ²⁰ .	10	
19	Taboreči na taboru nimajo kemičnih WC-jev, kljub temu da občina ali druge pooblaščen organizacije to izrecno zahtevajo. ²¹		- 15
	VEDENJE		
20	Aktivnosti na taboru (delavnice, igre, duhovnost ...) vključujejo eko vidik (prijazen odnos do okolja, rastlin, živali, povezanost z naravo ...).	15	
21a	Do prisotnih živali imajo prijazen odnos (zaščita oz. označba mravljišč, neuničevanje gnezdišč, osjih gnezd ...).	5	
21b	Rastline (cvetje, gozdna podrast, gobe ...) se trga, puli ali kako drugače nepotrebno uničuje.		- 5
21c	Do grmovja in dreves se taboreči NE obnašajo v skladu z razpoložljivimi viri in načelu neškodovanja (količina sečnje, posekane drevesne vrste, obvejevanje brez potrebe, luščenje lubja z dreves, metanje sekir ali nožev v debla ...).		- 15
22a	S prevoznimi sredstvi (vključno s kolesi) se vozijo izven za to namenjenih površin (cesta, pot, steza). ²²		- 15
22b	Taboreči so na tabor prišli z JAVNIMI prevoznimi sredstvi (avtobus, vlak) ali drugimi prevozi, ki so še posebej prijazni naravi (peš, kolo ipd.). ²³	15	
23	Na taboru ne uporabljajo škodljivih razpršilcev, barv (dovoljena minimalna	5	

¹⁸ Glej priloge o ločenem zbiranju odpadkov in prilogo oznak za reciklažo (priloge 1, 2, 3 in 4). Organski odpadki (olupki, listje, trava ...) sodijo v organsko jamo; ostanke hrane se da kmetu za živali, če je to mogoče. Papir in ostale odpadke, ki so primerni za sežig, se lahko sežge. Pod nevarne odpadke sodijo baterijski vložki, zdravila, barve in laki, jedilna olja v večjih količinah, topila, razpršilci ... Nevarne odpadke je potrebno odložiti na ustrezne zbirne centre (zdravila se vrne v lekarno, baterije v trgovino ...). Nevarne snovi so ustrezno označene na embalaži.

¹⁹ Steklenicam ne zmanjšujete prostornine!

²⁰ *Bodi pripravljen*, 1. izd., Ljubljana 2003, str. 159.

²¹ Nekatere občine imajo posebne odloke, ki narekujejo uporabo kemičnih WC-jev, zato se je pred začetkom tabora potrebno o tem pozanimati. JN strokovno mnenje je, da so pri kemičnih WC-jih prisotne močne kemikalije, ki jih pri skavtsko izkopanih WC-jih ni. Iz tega razloga uporabo kemičnih WC-jev odsvetujeva, razen v primerih, kjer so zahtevani.

²² Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Uradni list RS 16/95).

²³ Najeti avtobusi niso javno prevozno sredstvo.

	količina) ali drugih kemičnih substanc (ličila ipd.), ki jih skavti ne potrebujemo.		
24	Stvari, ki niso bile zajete v zgornje točke.	10	- 10

Pri ocenjevanju lahko dosežete 315 pozitivnih in - 335 negativnih eko-točk. Glede na doseženo število točk se uvrstite v lestvico priznanj – Zeleni Jurček, zahteven Zeleni Jurij in prestižni Zeleni Jure! Napisani standardi in porazdelitev točk za posamezno priznanje veljata za leto 2007, saj se lahko vsako leto spreminjajo, dopolnjujejo in izboljšujejo.

ZELENI		+	-
JURE		230	-30
JURIJ		180	-50
JURČEK		100	-180

Jakob & Nataša (JN)